

تاک

سه‌گانه‌های توسعه برای کودکان

زری آفجانی*

● از گذشته تاکنون، همیشه ذهن من را این مسئله درگیر بود که چگونه می‌شود محیط زیست را عاری از زباله کرد و اصلا چطور می‌توانیم زباله تولید نکنیم یا حداقل کم تولید کنیم. من همیشه این مهم را جزء وظایف بزرگ‌ترها می‌پنداشتم، ولی هیچ‌وقت این وظیفه انجام نشدا! همیشه کوچه و خیابان، ساحل، جنگل و کوهستان همچنان مملو از آشغال و حتی زباله‌های خطرناک می‌شدند. همه ما نگران باسواد و کتاب‌خوان‌شدن کودکانمان هستیم: سواد خواندن، سواد نوشتن و حساب‌کردن. این سه سواد بسیار اساسی هستند، اما سه‌گانه سواد دیگری نیز باید به بچه‌ها آموخته شود که اهمیتشان نشتها کمتر از سه‌گانه قبلی نیست، بلکه مکمل آنها نیز هستند.

این سه‌گانه حیات‌بخش که منجی زمین و محیط‌زیست محسوب می‌شوند، عبارتند از: مصرف کم، استفاده دوباره و بازیافت. لازم به ذکر است که اکثر ما بزرگ‌ترها هم نیاز داریم این سه‌گانه‌های تاثیرگذار در سلامت جسم و روان را بیاموزیم. آموزش این سه‌گانه‌های ارزشمند باید از کودکی آغاز شود، چراکه کودکی ریشه بزرگ‌سالی است.

کودکان در این موارد بسیار همکار و همراه هستند و مهم‌ترین‌که روح و روان آنان بدون هیچ یادگیری قبلی آماده موختن مطالب جدید برای تثبیت‌شدن و به‌کارگیری در آینده است. متأسفانه روند زندگی ما رو به مصرف‌گرایی و تولید انبوه زباله است. تا دیر نشده به نسل‌های بعدی که میراث‌داران آینده برای داشتن زندگی سالم و زیست‌بوم بدون زباله هستند، بیاموزیم که هنگام خرید از کیسه‌های پلاستیکی استفاده نکنند، مانند پدران و مادران در ایام قدیم «زنبیل یا ساک حصیری» و امروزه ساک‌های چندبارمصرف برای خرید با خود همراه داشته باشند، کاغذهای کتایچه‌هایشان را درست مصرف کنند، خرید درست و اصولی را به کودکان بیاموزیم، هنگام خرید کالاهای بادوام را انتخاب کنند که قابلیت استفاده طولانی‌مدت دارند.

به بچه‌ها یاد بدهیم برای تقویت خاک، پوست‌های میوه را کمپوست کنند، با استفاده از فیلم و قصه و عکس به بچه‌ها بگویم که زندگی شهری بدون توجه به مدیریت زباله‌ها چه عواقبی برای گیاهان و جانوران دیگر در طبیعت و در دریا و حتی اقیانوس‌ها دارد و از کودکان بخواهیم علاوه‌بر سلامت خود، مراقب سلامت دیگر جانداران روی کره زمین باشند. برای فرزندانمان بگویم که از یک وسیله می‌شود بیش از یک‌بار مصرف کرد و سریع آن را در سطل زباله نیندازند؛ مثلاً می‌شود از بطری‌های پلاستیکی انواع وسایل مصرفی و اسباب سرگرمی درست کرد و درنهایت برای بازیافت مواد و تکنیک زباله با قراردادن سطل‌های مجزای رنگی به کودکان بیاموزیم که مسیر توسعه از خانه آغاز می‌شود و در جامعه گسترش می‌یابد.

*پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

آمنه ولی‌جانی*

شاید شما هم مثل من عنوان‌های بسیاری را درباره فنلاند در مجلات و روزنامه‌های سال‌های اخیر دیده باشید. عنوان‌هایی مانند: «آشنایی با سیستم آموزش پیش از دبستان فنلاند»، «فنلاند بهترین کشور پرورش کودکان زیر شش سال»، علاوه‌براین، استنادی را هم دیده‌اید که به فنلاند سفر کرده‌اند و از نزدیک با نوع آموزش پیش از دبستان آنجا آشنا شده‌اند و طرح‌هایی را برای آموزش به ایران آورده با مؤسسات و دانشگاه‌هایی را دیده‌اید که از اساتید دانشگاه‌های فنلاند دعوت کرده‌اند تا برای برگزاری کارگاه‌های تربیت مربی به ایران بیایند.

با خواندن مقالات یا حضور در این‌گونه کارگاه‌ها، این سؤال در ذهنم ایجاد شد که آیا این همه تمرکز درباره رویکرد آموزشی فنلاند و تلاش در پیاده‌سازی آن در کشورمان، واقعا تأثیری بر ارتقای سطح آموزش کودکان پیش از دبستان ایران داشته است؟ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید نکاتی را در نظر بگیریم:

۱- مورد اول مقایسه جمعیت ایران و فنلاند است. براساس آخرین آمار، جمعیت کشور ایران ۸۱ میلیون نفر است که از اقوام مختلف تشکیل شده است. حدود ۶۵ درصد از جمعیت را نژاد فارس‌ها، ۲۵ درصد آن را ترک‌ها و بقیه به اقوام بلوچ، لر، کرد و... تعلق دارد. حال آنکه جمعیت فنلاند در سال ۲۰۱۸ در حدود شش میلیون اعلام شد که اکثر آنان هم فنلاندی‌تبار هستند. پس می‌توان گفت کشور فنلاند تقریباً یک‌دست است. برای مقایسه با استفاده از رویکرد آموزشی کشورهای دیگر، بهتر است کشوری را انتخاب کنیم که جمعیت و گوناگونی فرهنگی آن مشابه ایران باشد تا بتوانیم به نتایج بهتری برسیم.

۲- مورد بعدی مقایسه میزان فقر در کشور فنلاند و ایران است. طبق گزارش پنج درصد از جمعیت فنلاند زیر خط فقر است درحالی‌که این میزان خیلی بیشتر اعلام شده است. تحقیقات نشان می‌دهند در خانواده‌هایی که شرایط مالی بهتری دارند، تمرکز و هزینه بیشتری صرف آموزش کودکان می‌شود. برعکس با کم‌شدن درآمد خانواده، آموزش کودکان از سبب هزینه‌های خانواده حذف می‌شود. درنتیجه اقتصاد کشور نقش مهمی در

تخته سفید

پله‌پله تا فنلاند

موانع غیرآموزشی در مسیر آموزش پیش از دبستان

سرمایه‌گذاری خانواده‌ها در آموزش کودکان‌شان دارد و فقر عامل مهمی در عدم موفقیت اهداف آموزشی است.

۳- در فنلاند همه مدارس دولتی هستند و مدرسه خصوصی وجود ندارد و مدارس از طرف دولت حمایت مالی می‌شوند. این در حالی است که آموزش در دوره پیش از دبستان در ایران از طرف مدارس غیرانتفاعی، مهدکودک‌های بهزیستی، خانه‌های کودک و مهدکودک‌های بدون مجوز اداره می‌شوند. هرکدام از این مراکز، رویکرد و برنامه متفاوتی اجرا می‌کنند. درحالی‌که مراکز آموزشی در فنلاند برنامه‌های خود را با هم هماهنگ می‌کنند و آموزش کودکان در مسیرهای مشابهی پیش می‌رود. والدین هم اطمینان دارند که کودکشان طبق برنامه‌ای پیش می‌رود که در مراکز موجود در نقاط دیگر شهر یکسان است. تنوع برنامه‌ها و رویکردهای مختلفی که در ایران و حتی در سطح یک شهر وجود دارد و همچنین تنوع مجوزهایی که برای دایرکردن مراکز پیش از دبستان از طرف سازمان‌های مختلف مانند بهزیستی، شهرداری، وزارت کشور و مدارس طبیعت صادر می‌شود و بدتر از همه آنها، مراکزی که به شکل زیرزمینی و بدون هیچ مجوزی در حال آموزش کودکان هستند، دلیل محکمی است که آموزش پیش از دبستان ایران و فنلاند در این حوزه هم فاصله زیادی با هم دارند.

۴- نکته مهم دیگری که باید به آن توجه کنیم، مربی است. در فنلاند مربی پیش از دبستان شغل مهمی محسوب می‌شود. چون ورود به دوره تربیت معلم بسیار

دشووار است و افراد برای رسیدن به این شغل تلاش زیادی می‌کنند. متقاضیان باید تحصیلات دانشگاهی مرتبط داشته باشند و تازه از این افراد فقط ۱۰ درصد آنها پذیرفته می‌شوند. این نشان می‌دهد که مربی با دانش و توانایی کافی وارد سیستم آموزش پیش از دبستان می‌شود و با بهترین پژوهش‌ها در زمینه آموزش آشنا می‌شود. البته در ازای این همه تلاش، حقوق بالایی هم دریافت می‌کند. اما در ایران این داستان کاملاً متفاوت است. معمولاً متقاضیان ورود به دانشگاه در رشته پیش از دبستان به رتبه چندان بالایی نیاز ندارند و با معدل‌های پایین هم به‌راحتی می‌توانند در دانشگاه‌های خصوصی وارد شوند. اکثر دانشجویان فقط برای گرفتن مدرک وارد می‌شوند و پس از اتمام تحصیل، جذب محیط کار نمی‌شوند. وقتی هم که مدیران قصد دارند مربی استخدام کنند، با افرادی مواجه می‌شوند که از رشته‌های مختلف هستند و هیچ ارتباطی با حیطه آموزش پیش از دبستان ندارند. اکثر مربیان مراکز آموزشی، چه توانمند و چه غیرتوانمند، از حداقل دستمزد برخوردارند که این باعث می‌شود افرادی جذب این رشته شوند که معمولاً پیشنهاد بهتری ندارند و این رشته گزینه آخرشان است یا به سبب مشکلات مالی مجبور هستند درحالی‌که ایران در طول تاریخ با مشکلاتی مانند جنگ، تورم اقتصادی، تنوع زبانی، جمعیت بالا و... مواجه بوده است. پس آیا برای اجراکردن رویکردی در نظام آموزشی بهتر نیست به تفاوت‌های فرهنگی و اقتصادی و زیستی‌مان بیشتر توجه کنیم؟

۵- موضوع بعدی پژوهش در آموزش و کاربست آن در فرایند آموزش است. پژوهش در آموزش پیش از دبستان در ایران رشته نوظهوری است که هنوز «دوران نوپایی» را سپری می‌کند. دلیل عدم تأسیس دوره دکترای آموزش پیش از دبستان در دانشگاه‌های ایران، به دلیل نبودن متخصصان کافی در این رشته است که این خود بیانگر نوپایی این رشته است. فنلاند با چنین مشکلاتی مواجه نیست. تصمیم‌های دولت درباره سیاست‌های آموزشی تقریباً فقط بر پایه کارآمدی است و اگر داده‌های پژوهشی حاکی از بهبود روند آموزش با استفاده از یک شیوه آموزشی باشد، وزارت آموزش و فرهنگ آن شیوه را امتحان می‌کند. درمجموع، آموزش در ایران بیشتر یک مسئله اعتقادی و سیاسی است ولی در فنلاند مسئله‌ای تخصصی است.

۶- مورد بعدی رقابت در آموزش است. فنلاند به این نتیجه رسیده که همکاری بین مدارس تأثیر بیشتری بر موفقیت کودکان دارد تا ایجاد فضای رقابتی بین مدارس. این در حالی است که در ایران به دلیل وجود سدی به نام کنکور، سوت رقابت از همان دوران کودکی دیده می‌شود و والدین برای موفقیت کودکان‌شان از پیش از دبستان به دنبال کلاس‌های مختلف و شرکت در مدارس کنکور- محور هستند. این رقابت ۱۲ سال ادامه دارد و کودکان در آن با اضطراب زیادی مواجه می‌شوند. نتیجه این رقابت این است که کودکان کمتر بازی می‌کنند و ساعات تفریح آنها کمتر و تمرکز بر کاربرگ‌ها و تکالیف بیشتر می‌شود. اما فنلاندی‌ها اعتقاد دارند کودک تا جایی که می‌تواند باید کودکی کند و به بازی در این دوران اهمیت فراوانی می‌دهد. در نتیجه تکالیف کودکان کم است و زمانی را که در خانه هستند با خانواده سپری می‌کنند.

با جمع‌بندی نکات بالا به این نتیجه رسیدیم که باید برای آموزش‌وپرورش پیش از دبستان ایران که هنوز در حال طی‌کردن دوران نوزادی است، به دنبال نسخه‌ای باشیم که به تفاوت‌های فرهنگی، قومی، زبانی و جمعیتی‌مان توجه کند. کشور فنلاند با جمعیتی اندک و یکپارچگی قومی توانسته در آموزش موفق عمل کند و درحالی‌که ایران در طول تاریخ با مشکلاتی مانند جنگ، تورم اقتصادی، تنوع زبانی، جمعیت بالا و... مواجه بوده است. پس آیا برای اجراکردن رویکردی در نظام آموزشی بهتر نیست به تفاوت‌های فرهنگی و اقتصادی و زیستی‌مان بیشتر توجه کنیم؟

* کارشناس ارشد آموزش پیش از دبستان

حقیقتِ آن سوی آزمون‌ها

افق ذهنی آنها بسیار موفق و هدفدار عمل می‌کند. به آنها می‌فهماند فقط کارنامه و آزمون‌ها نیستند که ما را با عیب‌ها و کاستی‌های خود آشنا می‌کنند، بلکه مطالعه بحث‌های مختلف به ما می‌فهماند هنوز ناشناخته‌های زیادی در نزدیک ما هستند که باید آنها را شناخت. در حقیقت، دانش‌آموزان در فرایند بالابردن سطح مطالعه غیردرسی، دوباره به کتاب‌های درسی خود علاقه بیشتری نشان خواهند داد و کتاب‌های درسی را در حکم انبوهی از اطلاعات اجباری خشک و بی‌روح و فایده نمی‌نگرند، بلکه بین کتاب‌های درسی و غیردرسی دیالوگ و ارتباطی عمیق و ریشه‌دار می‌یابند و با مطالعه و فهم بهتر می‌توانند در یادگیری کتاب‌های درسی گام بردارند. البته رسیدن به چنین وضع مطلوبی پیش‌زمینه‌های مختلفی را می‌طلبد؛ از جمله:

۱. تألیف مواد درسی مناسب در کنار تجهیز مدارس

کتابخانه‌های متعدد.

سایرین به دست فراموشی سپرده می‌شوند. در حقیقت باید فضای معرفتی و آموزشی فراهم شود که در آن دانش‌آموزان بر این حقیقت واقف شوند که موفقیت در کسب نمره رضایت‌بخش باید فقط به عنوان یکی از راه‌های موفقیت در نظر گرفته شود. دانش‌آموزان از راه‌های مختلف باید بدانند که هنوز راه‌های لازم و مهم دیگری برای کسب دانش و موفقیت بیشتر وجود دارد و آن هم روی آوردن به مطالعه غیردرسی است و محتوای کتاب‌های درسی، نهایت دانش خواسته‌شده نیست، بلکه تنها ورودی بر دانش‌های مختلف بشری است و در آینده باید آگاهی بیشتری بر محتوای کتاب‌ها داشته باشند تا بتوانند تخصص خود را در خدمت اهداف جامعه به کار گیرند. دانش‌آموزان باید بر این حقیقت مهم در آن‌سوی آزمون‌ها واقف باشند که مطالعه کتاب‌های خارج از برنامه درسی در حکم کونای از راه‌های افزایش دانش‌های خود و گسترش

کامل حسینی معلم

روزهای دلهره‌آور آزمون نوبت اول سپری شد و اینک دانش‌آموزان کارنامه را دریافت می‌کنند. فضای فکری حاکم بر این لحظه‌ها بیشتر از آنکه دغدغه‌ای سرنوشت‌ساز و حقیقی باشد، بیشتر حول دغدغه‌های کمی و زودگذر می‌چرخد و بدیهی است که در این رویکرد، داشتن کارنامه‌ای با نمره و معدل رضایت‌بخش، به عنوان مصداق حقیقی موفقیت دانش‌آموز نگریسته می‌شود. البته نگارنده، منکر کارکرد نمره در فرایند تحصیلات دانش‌آموزان نیست. در واقع، بسیاری از آزمون‌ها معطوف به اهداف متعالی‌تری هستند که به دلایل متعدد از سوی دانش‌آموزان و

۲. حضور الگوی زنده در میان خانواده و محیط زندگی دانش‌آموزان. برای مثال، پدرمادر دانش‌آموز تا حدودی خود نیز به مطالعه کتاب و سایر نشریات علاقه‌مند باشند.

۳. عملکرد رایج سایر خرده‌نظام‌های اجتماعی در راستای ترویج دانش‌دوستی و ارج‌نهادن به مطالعه و فرهنگ متعالی معنوی و دوری از ترویج فرهنگ مصرف‌گرایی که مسبب کم‌توجهی به ارزش دانش‌ها می‌شود.

۴. ساختار ارزیابی آزمون‌ها در بیشتر موارد باید مبنی بر ارزیابی فهم و درک باشد نه محفوظات.

اکنون زمان آن است که دانش‌آموزان در زمان آن‌سوی آزمون‌ها از خود بپرسند: اشکالات و کمبودهای من کدام موارد بودند و چگونه می‌توانم با کتاب‌های درسی و غیردرسی در راه رفع کاستی‌های علمی و آموزشی خود گام بردارم.

جدول ۳۳۰۶ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- نخستین بناهای بلند تهران قدیم که به دستور ناصرالدین‌شاه ساخته شد- عروسک ۲- زنان عرب- با تجربه- از هفت‌قلم آرایش قدیم بانوان ۳- مختصر و کوتاه- شهرستانی در هرمزگان- ستایش ۴- دوستی- واحد اندازه‌گیری بار الکتریکی- از پسران فردون پيشدادی- آب شرعی ۵- سفیدپوست- کاشف سیاره اورانوس- اهل‌سنت‌بودن ۶- تنه درخت- برجستکی دوطرف صورت- طلق نسوز ۷- همسر حضرت یعقوب(ع)- تفسیرکننده- ناپسند ۸- زشت و زننده- مانع تابش آفتاب- سنگین‌ترین حیوان ۹- پسر کاوه آهنگر- قباحث- لباس ۱۰- جوانمردی- زین و برگ اسب- اقیانوس کبیر ۱۱- روش و تابناک- مرکز استان مرکزی- سوره‌ای که نام آن به خط سیر ستارگان اشاره دارد ۱۲- عددی مفرد- دروازه بدن- نوعی طلاق- کجاست ۱۳- بحرانی- صلح- شعری که در وصف بهار سروده شود ۱۴- شیطان- سکوی شیرجه- پارچه نوشته تبلیغاتی ۱۵- نام‌رغوب و بی‌ارزش- هافبک ملی‌پوش کشورمان در جام ملت‌های آسیا.

عمودی:

۱- دارای نوسان و تغییر- افسار- ابر آسمان ۲- از بناهای تاریخی دیدنی در شیراز- جاده ریل‌گذاری شده ۳- جد رسنم در شاهنامه- سوره نمازجمع- صندوقچه جواهرات ۴- تأکیدشده- طراحی مقدماتی- پهلوان ۵- مروارید- شریک زندگی- پسر کودرز در شاهنامه ۶- افراد تحت سرپرستی رئیس خانواده- زوال‌پذیر- غریبه نیست ۷- تلخ- خوراکی از اسفناج- درآدم نامشروع با امکانات دولتی ۸- تربیت

صحیح- زمینی که درآن گیاه نمی‌روید- وسیله حمل بار که به پشت خودرو بسته می‌شود ۹- محوطه ورزشی سرپوشیده- ظرف غذاخوری- دو بار هم قد ۱۰- وجود- زادگاه خواجه عبدالله انصاری- مهریه ۱۱- اندیشه-

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

۸	۶	۹	۱	۲	۴	۳	۵	۷
۷	۴	۳	۸	۵	۳	۱	۹	۶
۱	۵	۳	۹	۷	۸	۴	۶	۲
۲	۷	۵	۴	۳	۹	۶	۱	۸
۳	۹	۱	۵	۶	۱	۲	۴	۷
۶	۱	۲	۷	۸	۵	۳	۹	۱
۴	۳	۶	۲	۷	۵	۹	۸	۱
۵	۲	۷	۹	۱	۸	۴	۶	۳
۹	۸	۱	۳	۴	۶	۷	۵	۲

حل سودوکو ۲۳۰۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ق	د	ا	س	ت	ک	م	ب	ز	ه	خ	ع	گ	ی
۲	ف	ر	و	ی	د	ج	ع	ی	ت	ف	ع	ا	ل	ز
۳	ا	م	ی	د	ا	ن	ا	و	ل	و	ل	و	ل	ر
۴	ا	م	ی	ا	ن	ی	ج	ب	و	ب	د	د	ر	س
۵	ک	و	ش	ن	ک	ی	س	ک	ط	ی	ا	ر	ه	و
۶	و	ق	ق	ق	ا	ی	ی	د	م	ا	د	م	ا	و
۷	ا	س	ت	و	ا	م	م	م	و	ع	ن	ا	م	ا
۸	ر	ا	ت	ی	ل	و	ا	و	ا	ی	ک	ن	ت	ن
۹	ا	م	ا	ن	ا	خ	و	ش	ا	ب	د	ی	ت	ا
۱۰	ا	ن	ب	ا	ن	ل	ی	ب	ر	ا	ل	ظ	ن	ظ
۱۱	م	ن	ز	ل	ت	ا	ن	ا	ت	ا	ک	ه	ر	د
۱۲	ق	ل	ب	ق	ج	و	ا	ن	ج	ا	ی	ا	ی	ا
۱۳	ض	د	ش	ت	ا	ب	ا	د	ر	م	و	ه	و	ه
۱۴	ا	و	ا	ل	ع	ز	م	ق	ل	ق	ل	ق	ل	ر
۱۵	و	د	ر	ا	و	د	ر	ا	و	د	ر	ا	و	د

جدول ۲۳۰۵

سودوکو سخت ۲۳۰۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۳۰۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به چولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

نگاه

پرورش خلاقیت واستقلال کودک

لیلا کیانی ، معلم

● برای پرورش خلاقیت کودک لازم است ابتدا از استقلال صحبت کنیم. «یکی از اهداف مهم ما این است که به کودک کمک کنیم از ما جدا شود و شخصیتی مستقل داشته باشد تا بتواند روزی بدون کمک ما از عهده کارهای خود و مراقبت از خود برآید. زمانی که به استقلال کودک معتقد هستیم مخالف این تفکر هستیم که فرزندان ما کیی کوچکی از ما هستند، بلکه آنها انسان‌های منحصربه‌فرد با رفتار، سلیقه، احساسات، علایق و رویاهای متفاوت هستند.» کودک برای هرگونه رشدی به استقلال نیاز دارد. همچنین برای رشد خلاقیت و زمینه‌های مربوط به آن؛ مثل نقاشی، حجم‌سازی، انواع کاردستی و موارد دیگر. استقلال در فکر و عمل هر دو موردنظر ماست. برای تقویت استقلال در کودک توجه به مواردی که گفته می‌شود، مؤثر است:

۱- اجازه دهید خود کودک انتخاب کند؛ مثلاً در انتخاب موضوع و شیوه‌های نقاشی و رنگ‌آمیزی به کودک آزادی بدهید. ۲- به تلاش کودک احترام بگذارید. بیشتر اوقات تلاش کودک در قالب بازی است؛ مثلاً کودک می‌خواهد گل و خرده‌های کاغذ را در آب مخلوط کند. ۳- زیاد از او سؤال نکنید؛ مثلاً: این چه کشیدی؟ اجازه دهید کودک خودش در صورت تمایل داستان نقاشی‌اش را بگوید. به او نگوید که این چیست که کشیده‌ای؟ بلکه او را تشویق کنید هرچه را کشیده برای شما بیان کند. با این کار نقاشی کودک یعنی فکر و تلاش او را تأیید می‌کند. ۴- در پاسخ‌گویی به سؤالات زیاد عجله نداشته باشید؛ مثلاً در پاسخ هوابیما رو چه‌جوری بکشم؟ به او الگو ندهید، بلکه با گفت‌وگوی مناسب تصور و تجسم او را تقویت کنید. ۵- امید خودتان را از دست ندهید. منتظر حصول نتیجه محسوس و سریع؛ مثلاً در قالب نقاشی فوق‌العاده یا قدرت بیان فوق‌العاده نباشید. صبر داشته باشید تا کودک فرصت فکر، عمل و اشتباه و نتیجه‌گیری را داشته باشد. این امید شما به کودک منتقل می‌شود و او گام‌های قوی‌تری برمی‌دارد. ۶- کودک را تشویق کنید برای شناخت بیشتر از منابع مختلف استفاده کند؛ مثل کتجکاو و گردش در طبیعت، سفر و کتاب. اگر با فعالیت‌های خلاقانه کودک با نگاه درست و شیوه مناسب مواجه شویم، استقلال و اعتمادبه‌نفس در کودک پرورش پیدا می‌کند و زمانی که بر مبنای استقلال و اعتمادبه‌نفس کودک حرکت می‌کنیم خلاقیت در او پرورش می‌یابد؛ یعنی رابطه‌ای قوی و دوسویه بین استقلال کودک و خلاقیت او وجود دارد.

خبر

مؤسسه رحمان برگزار می‌کند

● مجموعه نشست‌های «راه و بیراهه آموزش و پرورش در ایران» نشست سوم: معلم دیروز، معلم امروز فراستخواه و رحمت‌الله خسروی کارشناس: سمیه فریدونی دوشنبه، ۱۴ بهمن ۱۳۹۷- ساعت ۱۷